

กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

Department of Skill Development

เกษตรไทย High Touch

โอกาสแรงงานสู่ผู้ประกอบการ

นิยามศัพท์

เกษตร High Touch

หมายถึง

การทำเกษตรที่ใช้ฝีมือ และ/หรือ เทคโนโลยีขั้นสูง

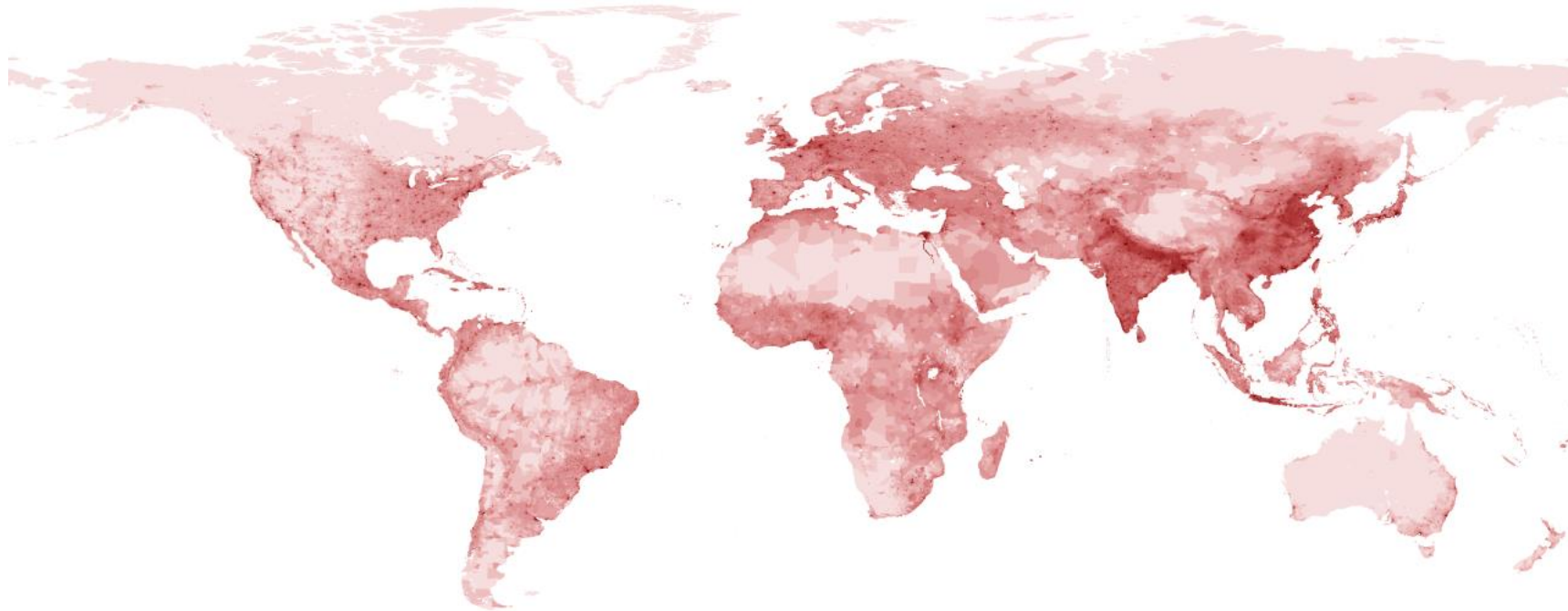
เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิต

หัวข้อการนำเสนอ

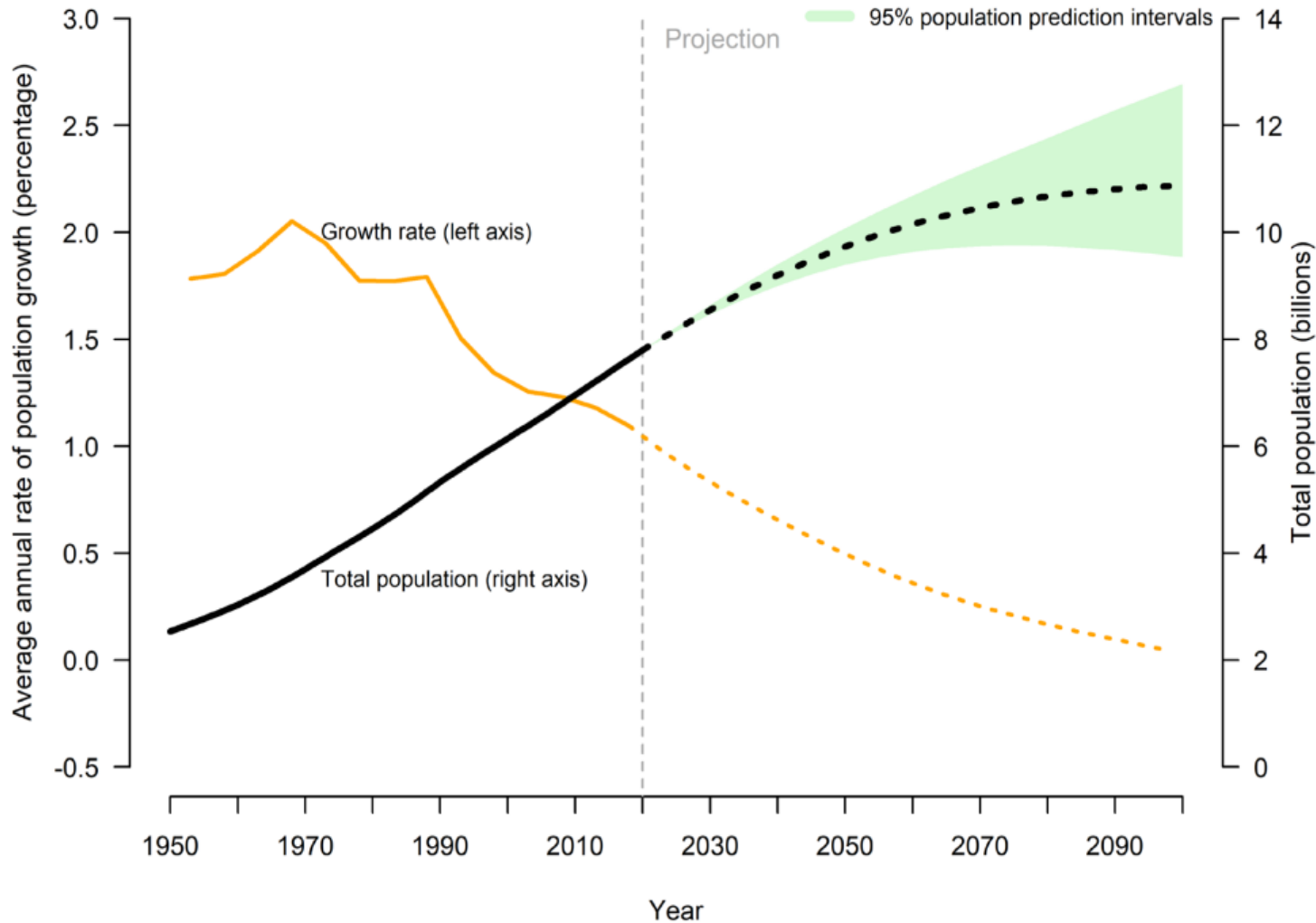

1. การคาดการณ์ประชากรของโลก
2. ภาพรวมภาคเกษตรของไทย
3. กรณีศึกษาเกษตร High Touch ของต่างประเทศ
4. ตัวอย่างเกษตร High Touch ของไทย
5. แนวทางการส่งเสริมแรงงานไทยให้เป็นผู้ประกอบการ

1. การคาดการณ์ประชากรของโลก

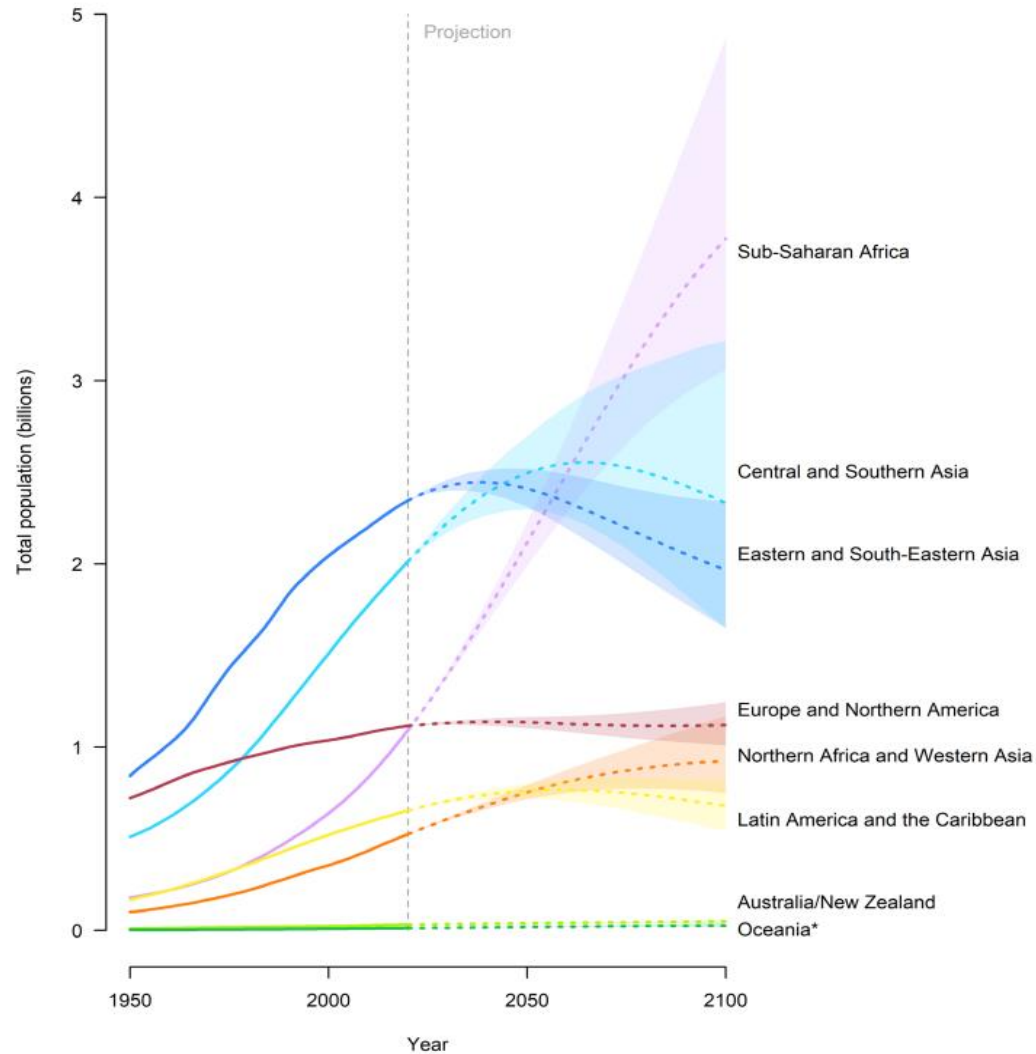
ประชากรโลก

ที่มา : United Nations

ประชากรของโลกจะเพิ่มขึ้นเป็น
9.7 พันล้านคน ในปี 2050
จากปัจจุบันที่มีอยู่ราว 7.7 ล้านคน
ทำให้ภาคเกษตรมีบทบาทในการผลิตอาหาร
เลี้ยงประชากรโลกที่เพิ่มขึ้น
แต่ต้องเป็นสินค้าที่มีคุณภาพ
เนื่องจากประชากรในอนาคตจะมีรายได้สูงขึ้น
จึงความต้องการสินค้าที่ใช้นวัตกรรม
และความคิดสร้างสรรค์

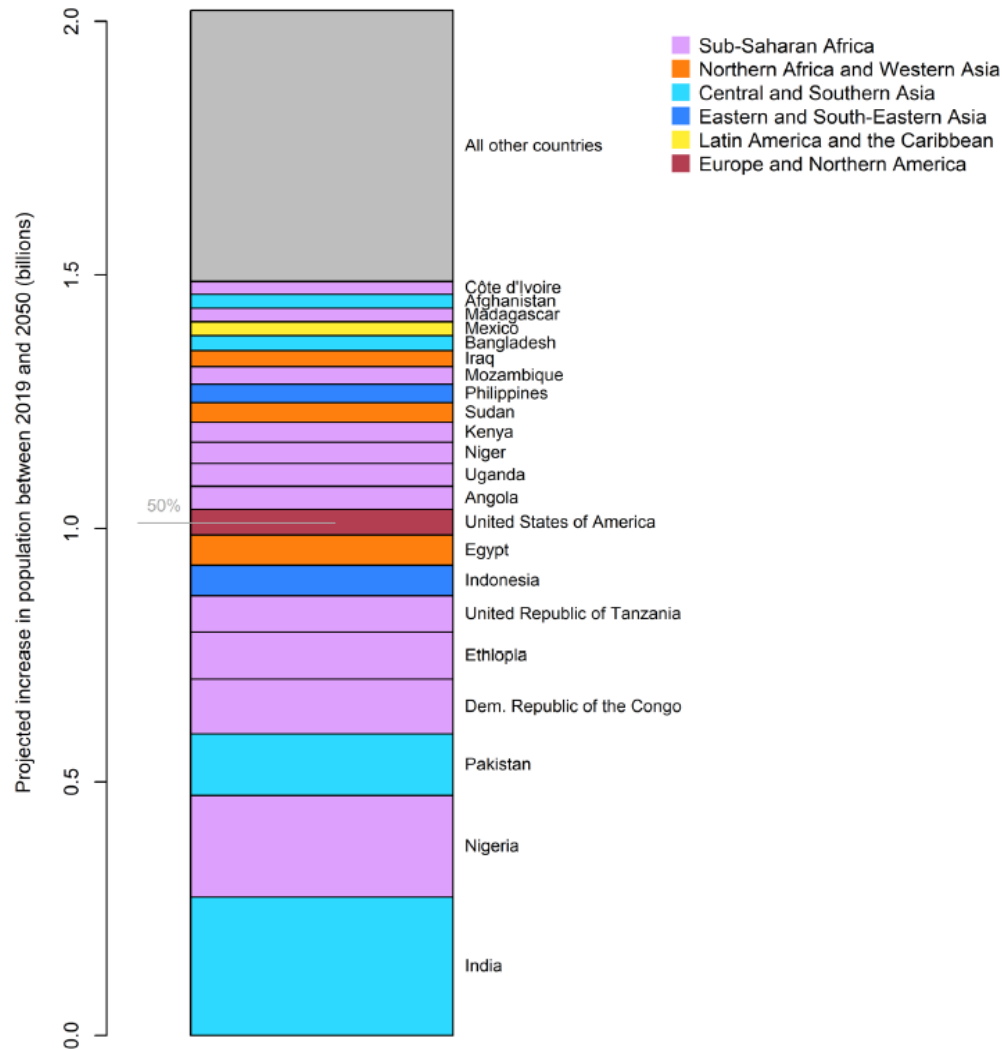
ประชากรโลกรายภูมิภาค

ที่มา : United Nations

ประชากรของโลกจะเพิ่มขึ้น
ในภูมิภาคแอฟริกาและเอเชีย
เป็นหลัก

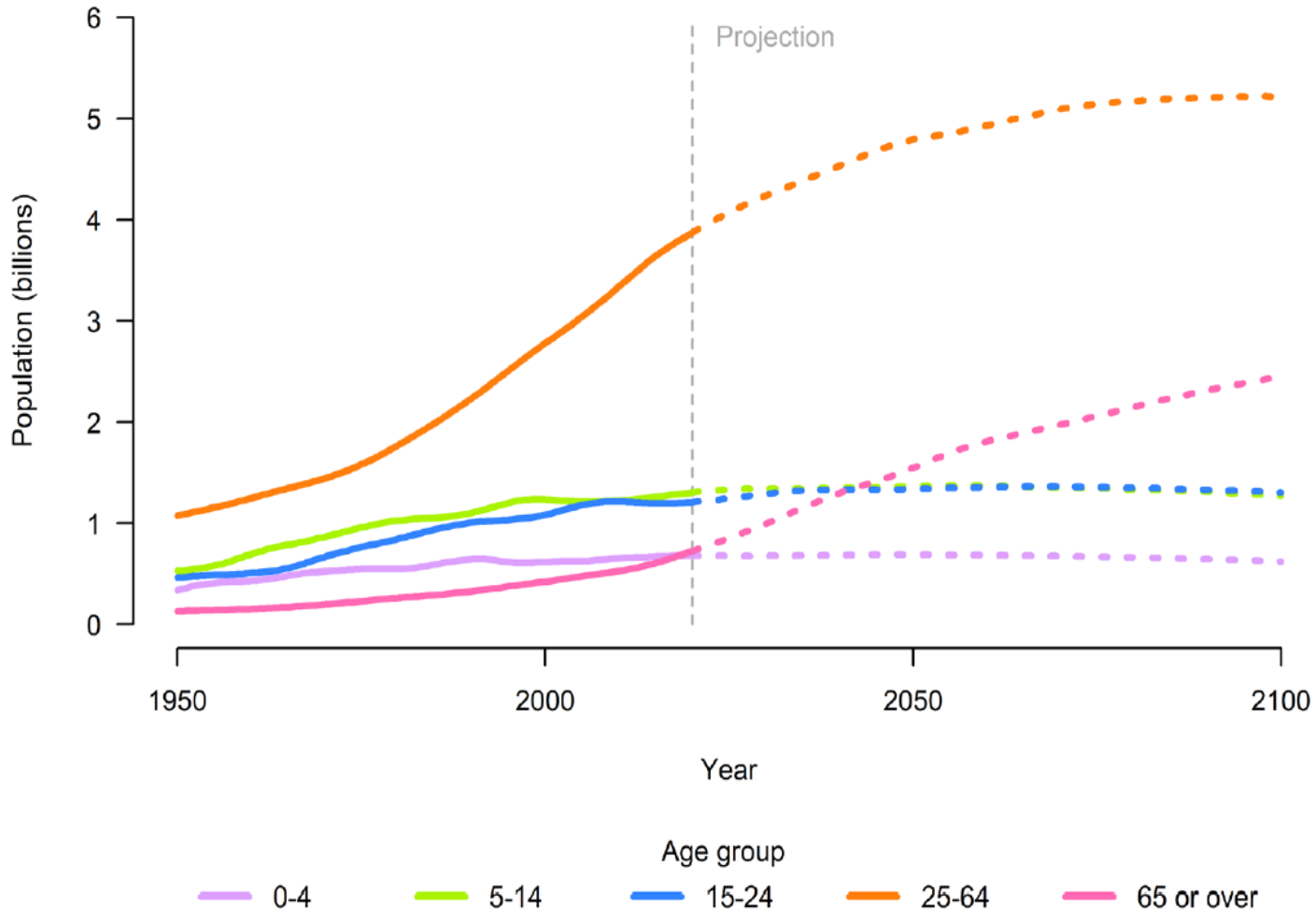
การเพิ่มขึ้นของประชากรโลกรายประเทศ

ประเทศที่จะมีจำนวนประชากร
เพิ่มขึ้นมากที่สุด คือ อินเดีย
รองลงมาเป็นไนจีเรีย ปากีสถาน คองโก และเอธิโอเปีย

ที่มา : United Nations

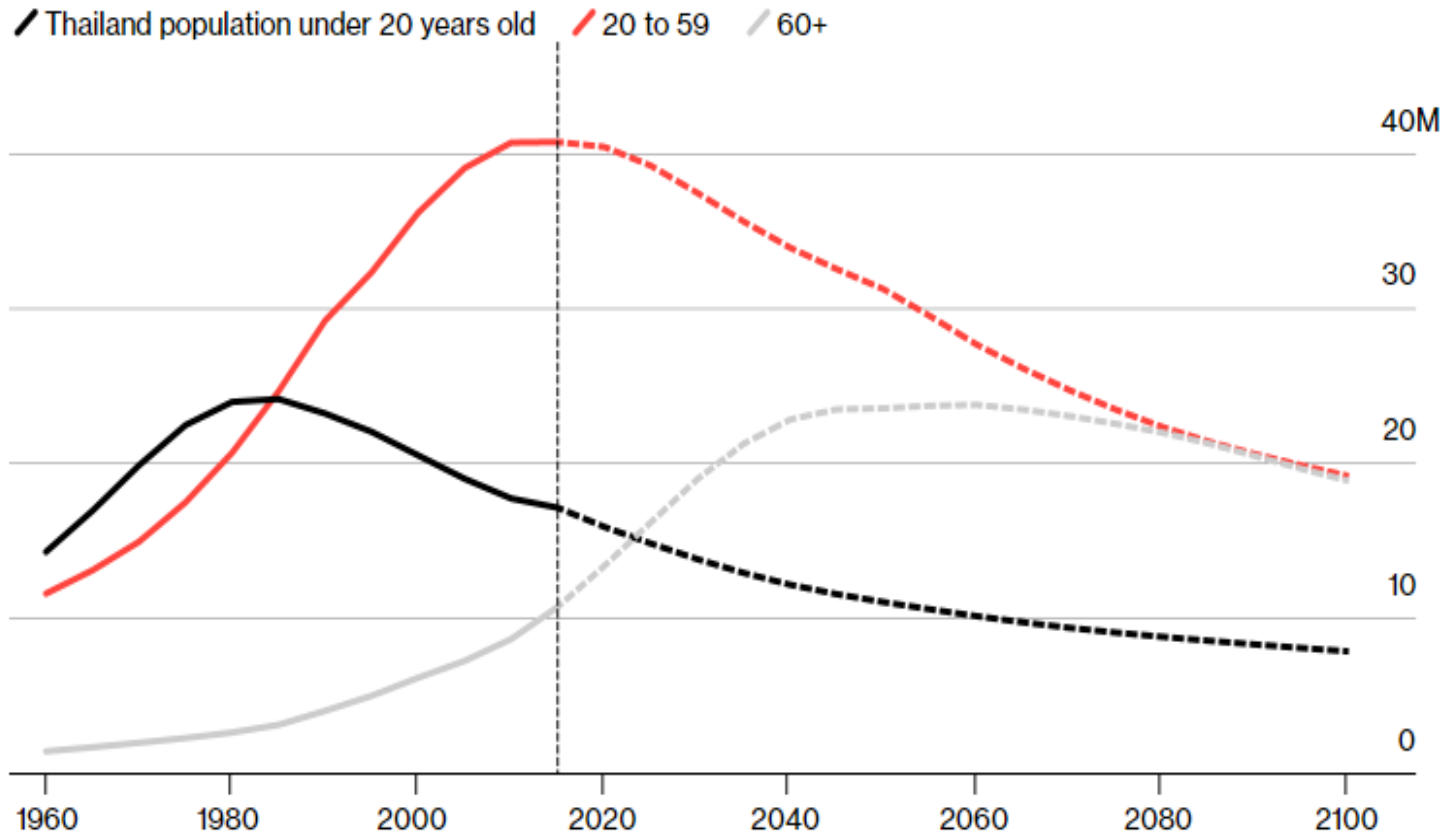
การเพิ่มขึ้นของประชากรโลกรายอายุ

จำนวนประชากรโลกที่เพิ่มขึ้นมาจาก
กลุ่มอายุ 25 – 64 ปี
และกลุ่มผู้สูงอายุ 65 ปีขึ้นไป

การคาดการณ์ประชากรโลกของไทย

ที่มา : Bloomberg

ประชากรของไทยมีแนวโน้มลดลง
ในอนาคต

แต่ถ้าพิจารณาช่วง 30 ปีข้างหน้าจะพบว่า
วัยแรงงานจะลดลง แต่ผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น

อนาคตภาคเกษตรไทย
จึงอยู่ที่ความต้องการของประชากรโลก

Is Thailand Ready to feed the world ?

2. ภาพรวมภาคเกษตรของไทย

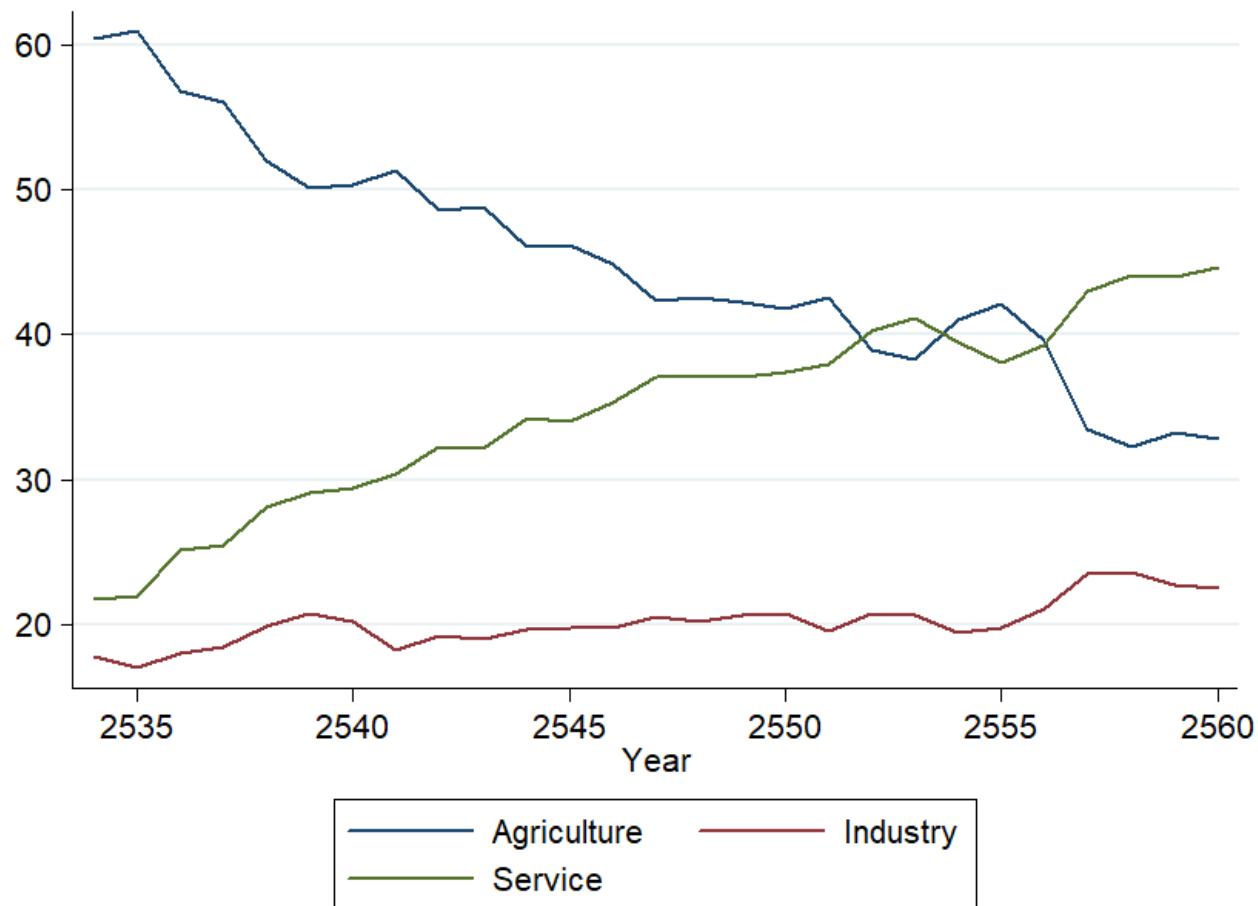
จำนวนแรงงานภาคเกษตร

อุตสาหกรรม	ยอดรวม	ผู้จ้างทำ					
		แรงงานในระบบ			แรงงานนอกระบบ		
		รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
ยอดรวม	38,301.0	17,111.4	9,190.0	7,921.4	21,189.6	11,679.9	9,509.7
เกษตรกรรม การป่าไม้และการประมง	12,799.4	1,044.4	643.0	401.4	11,754.9	6,799.2	4,955.8
การทำเหมืองแร่ และเหมืองหิน	71.5	67.6	54.0	13.6	3.9	3.1	0.8
การผลิต	6,157.3	4,800.3	2,556.1	2,244.2	1,357.0	608.3	748.7
การไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา	123.6	123.6	87.7	35.9	-	-	-
การจัดหน้า การจัดการและบำบัดน้ำเสีย	79.9	62.6	37.3	25.3	17.3	10.2	7.1
การก่อสร้าง	2,072.2	1,050.7	880.0	170.7	1,021.5	865.0	156.5
การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมยานยนต์	6,237.5	2,712.8	1,448.2	1,264.6	3,524.7	1,672.1	1,852.6
การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า	1,293.9	774.1	591.2	182.9	519.8	488.8	31.0
ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	2,797.6	976.5	348.6	627.9	1,821.2	637.0	1,184.2
ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	188.0	170.5	105.6	64.9	17.4	11.4	6.0
กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย	501.3	474.3	197.7	276.7	27.0	15.3	11.7
กิจการด้านอสังหาริมทรัพย์	179.3	133.2	59.4	73.8	46.0	24.4	21.7
กิจกรรมทางวิชาชีพ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	395.8	303.8	148.9	155.0	92.0	63.4	28.6
กิจกรรมการบริหารและการบริการสนับสนุน	542.6	471.7	257.9	213.9	70.8	45.5	25.4
การบริหารราชการ และการป้องกันประเทศ ฯ	1,624.0	1,580.7	977.1	603.6	43.3	27.3	16.0
การศึกษา	1,168.0	1,115.1	385.5	729.7	52.8	18.1	34.7
งานด้านสุขภาพและสังคมสงเคราะห์	651.9	602.3	135.9	466.5	49.6	8.1	41.5
ศิลปะ ความบันเทิง และนันทนาการ	243.6	121.5	64.5	57.0	122.1	72.7	49.4
กิจกรรมบริการด้านอื่นๆ	898.6	274.6	137.6	137.0	624.0	302.9	321.1
กิจกรรมการจ้างงานในครัวเรือนส่วนบุคคล	191.1	171.6	31.0	140.6	19.5	3.8	15.7
กิจกรรมขององค์การระหว่างประเทศ	5.1	5.1	1.7	3.4	-	-	-
ไม่ทราบ	78.9	74.3	41.3	33.0	4.6	3.3	1.4

หน่วย : พันคน

ภาคเกษตรของไทยมีแรงงานราว
12.8 ล้านคน
แต่ส่วนใหญ่เป็นแรงงานนอกระบบกว่า 11.8 ล้านคน

การเคลื่อนย้ายแรงงานของไทย

แรงงานออกจากภาคเกษตร
แต่ไม่สามารถเข้าภาคอุตสาหกรรมได้
จึงต้องไปทำอาชีพในภาคบริการแทน

ซึ่งส่วนใหญ่เป็นแรงงานนอกระบบ
เช่น ก่อสร้าง รับจ้าง หาบเร่แผงลอย

สัดส่วน GDP

ที่มา : World Bank

แรงงานภาคเกษตรร้อยละ 33
สามารถสร้าง GDP ได้เพียงร้อยละ 8.5
สะท้อนการไม่มีมูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตร

ข้อมูลการเกษตรของไทย

ข้อมูลที่น่าสนใจ

เกษตรกรรมไทย

จำนวน เกษตรกร 12.5 ล้านคน **GDP** ภาคเกษตรกรรม 1.3 ล้านล้านบาท

สินค้าเกษตรส่งออก 5 อันดับแรก ได้แก่ ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ผลไม้สด และไก่แปรรูป

สินค้าเกษตรส่งออก 5 อันดับแรก

- 1 ข้าว 182,082 ล้านบาท
- 2 ยางพารา 147,343 ล้านบาท
- 3 มันสำปะหลัง 99,798 ล้านบาท
- 4 ผลไม้สด 85,181 ล้านบาท
- 5 ไก่แปรรูป 78,016 ล้านบาท

สินค้าประเภทอื่นส่งออก 5 อันดับแรก

- 1 คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ 390,653 ล้านบาท
- 2 รถยนต์ 341,436 ล้านบาท
- 3 ชิ้นส่วนยานยนต์ 261,460 ล้านบาท
- 4 แผงวงจรรวม 255,308 ล้านบาท
- 5 น้ำมันปิโตรเลียมแปรรูป 252,232 ล้านบาท

3. กรณีศึกษาเกษตร High Touch ของต่างประเทศ

ผลไม้มูลค่าสูงของญี่ปุ่น

ญี่ปุ่นมีชื่อเสียงเรื่องสินค้าเกษตร
ที่เป็น Luxury Product

เช่น เมลอน มะม่วง
และสตรอเบอร์รี่

มะม่วงมิยาสากิของญี่ปุ่น

มะม่วงมิยาสากิมีวิธีการปลูกที่พิถีพิถัน
และสร้างมูลค่าด้วยภาพลักษณ์จากการมีแบรนด์และการประมูล

การเพาะปลูกของเนเธอร์แลนด์

เนเธอร์แลนด์มีเทคโนโลยี
การเพาะปลูกในโรงเรือน
ขนาดใหญ่

สามารถควบคุมสิ่งแวดล้อมในการเพาะปลูก
ทำให้ผลผลิตต่อพื้นที่สูงกว่าประเทศอื่น

การวิจัยและพัฒนากาเกษตรของเนเธอร์แลนด์

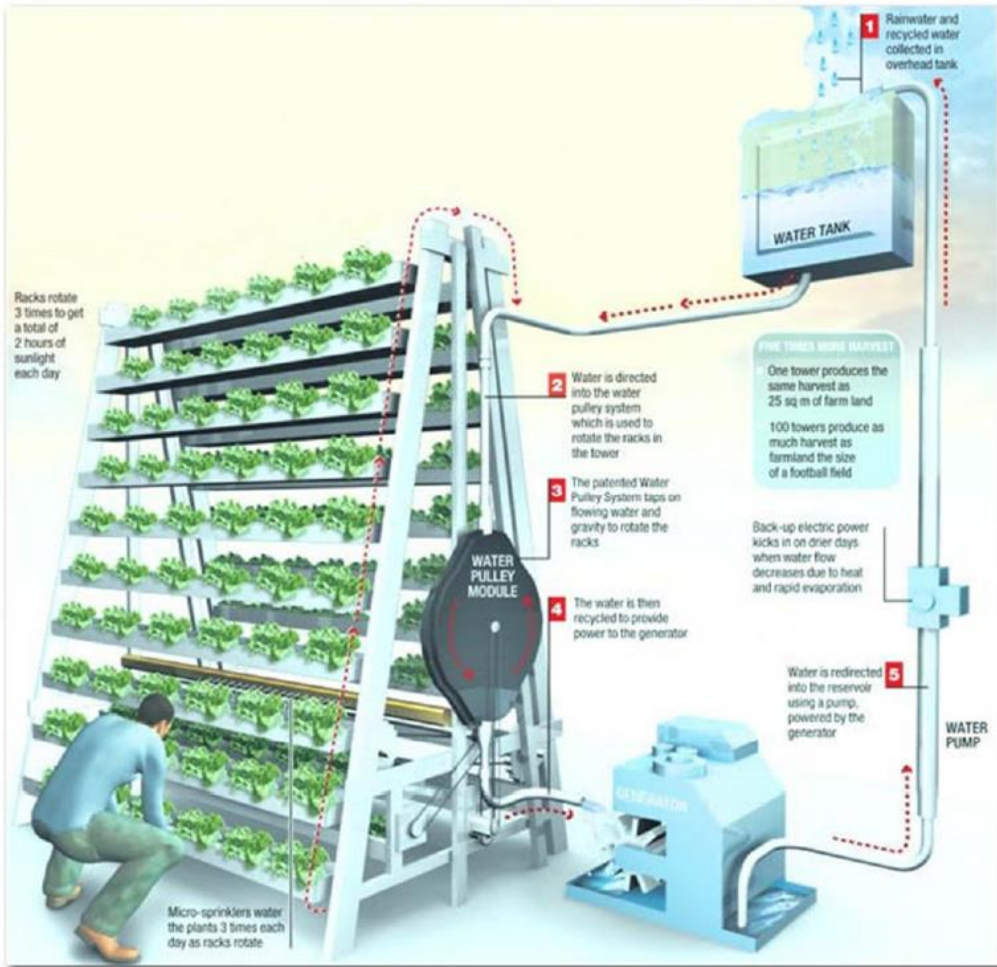

มหาวิทยาลัยวาเกนนิเกินเป็น Food Valley
ลักษณะเดียวกับที่มหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ดเป็น Silicon Valley

ทำหน้าที่ส่งวิจัยด้านเกษตรออกสู่พื้นที่จริง
และสร้างสตาร์ทอัพให้กับประเทศ

Vertical Farming ของสิงคโปร์

สิงคโปร์มีพื้นที่น้อย
จึงใช้เทคโนโลยีการปลูกพืช
Vertical Farming
เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหาร
และลดการพึ่งพาต่างประเทศ

ความก้าวหน้าด้านผลิตภัณฑ์ของสิงคโปร์

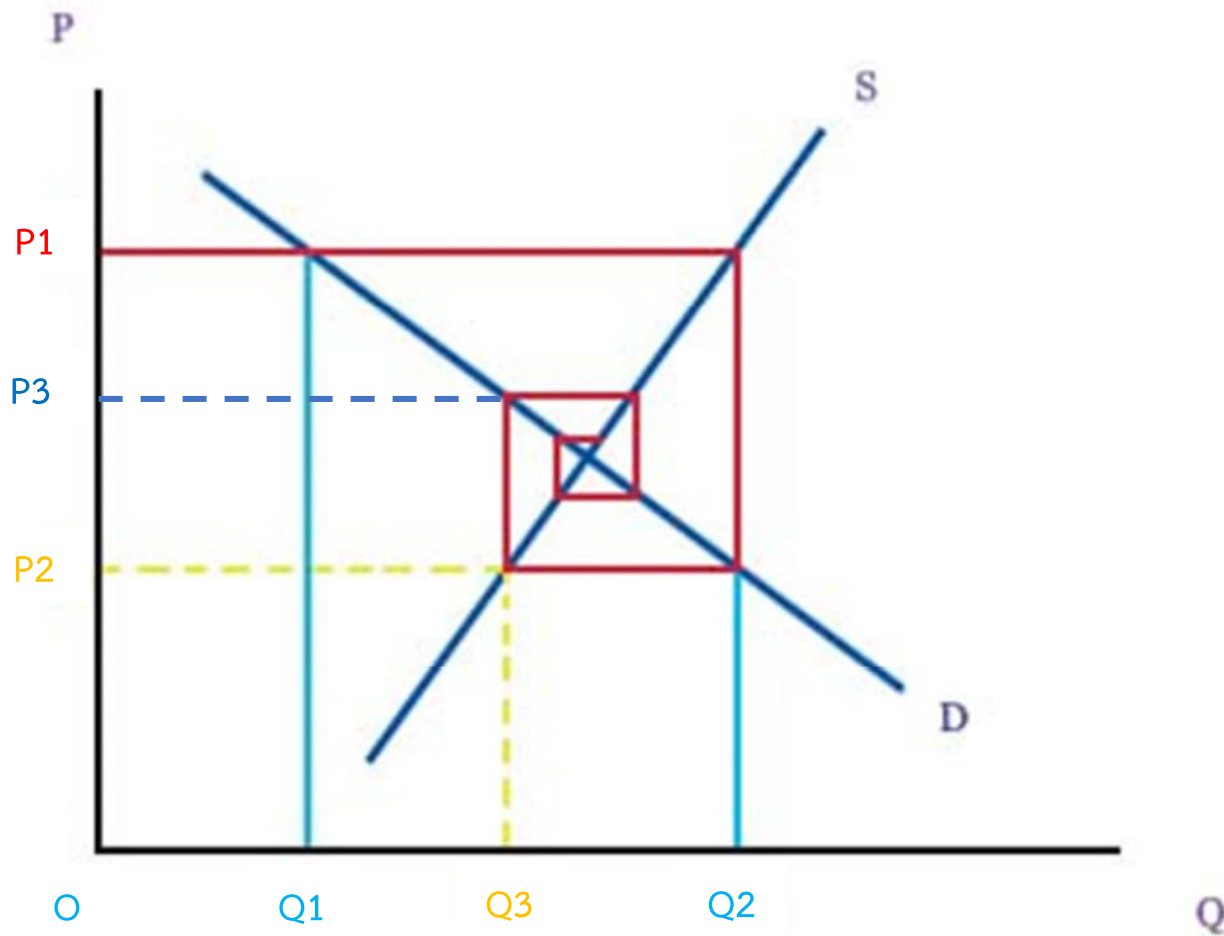

สิงคโปร์มีเทคโนโลยีการเลี้ยงไก่
ที่ใช้ระบบอัตโนมัติทั้งหมด
และใช้วิธีพาสเจอร์ไรส์ทำให้ไข่ไก่
สามารถขายได้ในราคาสูงกว่าไข่ไก่ทั่วไป

4. ตัวอย่างเกษตร High Touch ของไทย

ปัญหาราคาสินค้าเกษตร

ทฤษฎีไยแมงมูอธิบายความผันผวนของ
ราคาสินค้าเกษตร
สมมติฤดูกาลปัจจุบันสินค้าเกษตรมีราคาสูง P1
เกษตรกรจะผลิตออกมาปริมาณมากที่ Q2
ทำให้ได้ราคาต่ำที่ P2
เกษตรกรจึงผลิตน้อยลงเหลือ Q3
ราคาจึงเพิ่มสูงขึ้นอีกครั้งที่ P3
เป็นวงจรเช่นนี้ไปจนกว่าจะเข้าสู่จุดดุลยภาพ

ตัวอย่างการเพิ่มมูลค่าข้าวหอมมะลิ

ต้นทุนเชือกฟักคบชวา
กลุ่มชุมชนริมน้ำมีรายได้
จากเชือกฟักคบชวา

ต้นทุนข้าว
กลุ่มชาวนามีรายได้
จากการขายข้าวเปลือก
ที่ราคา 25,000 บาท/ตัน

ต้นทุนบรรจุภัณฑ์
กลุ่มแม่บ้านมีรายได้
จากผ้าขาวม้าทอมือ
และค่าเย็บ 20 บาท/ถุง

ขนาดบรรจุ 1 กิโลกรัม
ราคาถุงละ 120 บาท

สัดส่วนข้าวอิมบางระกำ

ขอขอบคุณที่ร่วมสนับสนุนชาวนาไทย

วันที่ผลิต 13/05/2558
ควมริโภคก่อน 13/05/2559

ข้าวอิมเป็นตัวอย่างการสร้าง
มูลค่าเพิ่มให้กับข้าวหอมมะลิ
สามารถขายได้ถึงกิโลกรัมละ 120 บาท
เทียบกับราคาขายทั่วไปราวกิโลกรัมละ 40 บาท
และยังสร้างมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ผ้าท้องถิ่นด้วย

บริการส่งถึงบ้านภายใน 3-5 วัน

เว็บไซต์ Central.co.th/Rice | BlueskyDirect โทร 02-308-0555

ซื้อได้ด้วยตนเอง

ร้าน White Cafe เซ็นทรัลชิดลม | ร้าน Villa Market ทุกสาขา

091-956-2445

KasetKhemKhaeng@gmail.com

เกษตรเข้มแข็ง

www.immrice.com

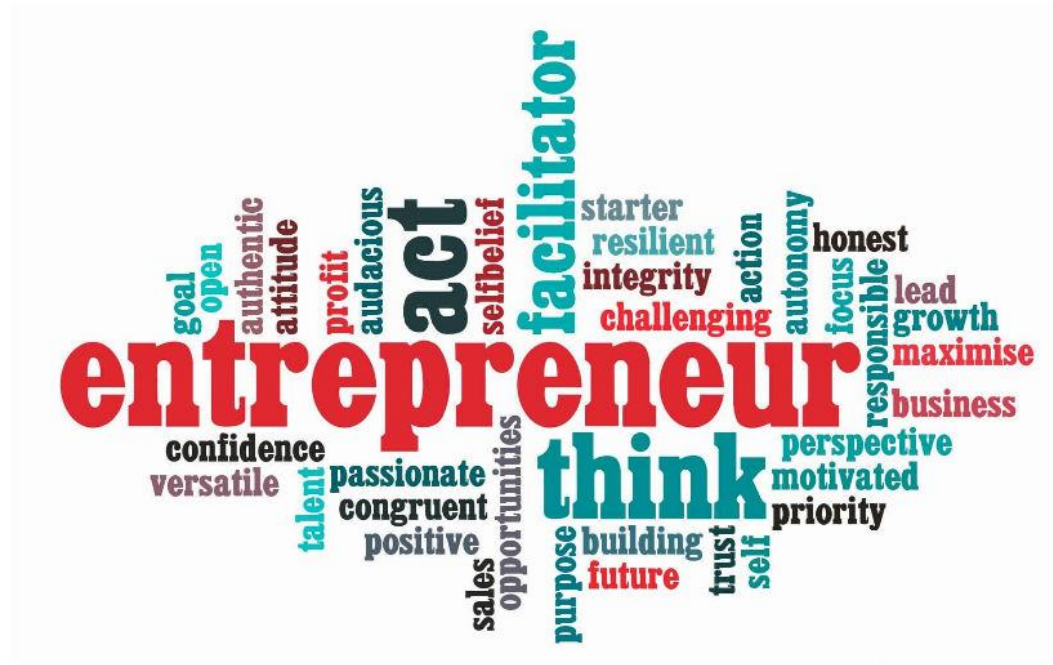
ตัวอย่างผู้ประกอบการด้านเกษตร

Coro Field ที่ จ. ราชบุรี
เป็น Lifestyle Farm

ที่มีทั้งโรงเรือนเพาะปลูก ตลาดจำหน่ายผลผลิต
ร้านอาหาร พื้นที่ทำงานศิลปะ

5. แนวทางการส่งเสริมแรงงานไทยให้เป็นผู้ประกอบการ

ภารกิจภารกิจเกษตรของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

	กลุ่มอุตสาหกรรม	ผู้เข้าฝึก (คน)	สปก. (แห่ง)	พัฒนา พนง.(คน)
FIRST S-CURVE	ยานยนต์สมัยใหม่	9,050	740	315,101
	อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ	7,327	402	270,775
	ท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ดีและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ	12,003	1,123	392,653
	การเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ	3,651	804	233,477
	แปรรูปอาหาร	6,095	912	494,357
NEW S-CURVE	หุ่นยนต์เพื่อการอุตสาหกรรม	1,406	-	-
	โลจิสติกส์และการบิน	4,686	493	206,388
	เชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ	957	98	52,971
	การแพทย์ครบวงจร	1,267	90	27,658
	ดิจิทัล	1,279	123	48,633
	อุตสาหกรรมอื่นๆ	8,624	6,270	2,228,951

ปัจจุบันมีการฝึกอบรม
ด้านการเกษตรในอุตสาหกรรม
การเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ
แต่ส่วนใหญ่เป็นแรงงานในสถานประกอบการ
และยังมีสัดส่วนน้อยเมื่อเทียบกับจำนวนแรงงาน
ภาคเกษตรที่มีถึงเกือบ 13 ล้านคน

แนวทางการสร้างเกษตร High Touch

1) สร้างหลักสูตรเกษตร High Touch ในส่วนเทคโนโลยี

ด้วยการเพิ่มหลักสูตรการฝึกอบรมด้านการเกษตรที่นำความรู้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น Drone เกษตร, ระบบ Smart Farming, Vertical Farming, Autonomous Vehicles และ Organic Farming เป็นต้น

2) ให้คนในพื้นที่เป็นกลไกขับเคลื่อนในส่วนการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิต ด้วยการใช้ฝีมือการเกษตร

โดยใช้กลไก กพร.ปจ. เพื่อศึกษาจุดเด่นในพื้นที่ตนเองและร่วมเสนอแนะแนวทางการพัฒนาทักษะแรงงานที่เหมาะสม

ตัวอย่างข้อเสนอแนวทางการเพิ่มมูลค่าพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้

- 1) แปรรูปข้าวหอมมะลิเป็นอาหาร เช่น ขนมกลีบลำดวนข้าวหอมมะลิ หรือทำเป็นขนมครกกรอบ ลักษณะเดียวกับมาการองของฝรั่งเศส
- 2) สร้างบรรจุภัณฑ์ (Packaging) จากสินค้าพื้นเมือง เช่น กล่อง หรือ ถุงใส่ผลิตภัณฑ์แบบญี่ปุ่น
- 3) สร้างเรื่องราวให้มีความน่าสนใจดึงดูดผู้บริโภค เช่น การประมูลเพื่อสร้างมูลค่าให้สินค้า และดึงดูดการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ตัวอย่างการแปรรูปข้าว

จากร้าน Issaya Siamese Club

1. ขนมครกต้มซ่าไก่และขนมครกฉู่ฉี่กุ้ง
2. ขนมถังแตก เพิ่มมูลค่าจากขนมข้างทาง เป็นเซตละ 560 บาท

กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

Department of Skill Development

จบการนำเสนอ
ขอบคุณครับ